

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Zbigniew Wielkanowski

Protokolant st.sekr.sądowy Dorota Outtaleb

Po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2016 r. w Toruniu.

przy udziale -

sprawy z powództwa: **mał. P. i M. rodzeństwa L. działających przez matkę J. L.**

przeciwko: **A. L.**

o: podwyższenie alimentów

oraz z powództwa **A. L.**

przeciwko : **mał. P. i M. rodzeństwu L. działającym przez matkę J. L.**

o: obniżenie alimentów

I. powództwa oddala ,

II. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu,

III. znosi wzajemnie koszty zastępstwa adwokackiego pomiędzy stronami.

III RC 703/15

UZASADNIENIE

W dniu 30.07.2015r. małoletni P. L. i M. L. działający przez matkę J. L. reprezentowaną przez radcę prawnego O. W. wnieśli pozew przeciwko A. L. domagając się podwyższenia alimentów zasądzonych przez Sąd Okręgowy (...) wyrokiem z dnia 8 czerwca 2012 roku w sprawie sygn. akt (...) na rzecz powódki P. L. z kwoty po 600 zł miesięcznie do kwoty 800 zł miesięcznie oraz podwyższenia alimentów na rzecz powoda M. L. z kwoty 500 zł miesięcznie do kwoty 750 zł miesięcznie płatnych do 10 dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy wskazany przez matkę powodów J. L., poczynając od dnia wniesienia pozwu wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rat (k. 2-9).

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że małoletni powodowie są dziećmi A. L. i J. L.. Wyrokiem z dnia 8 czerwca 2012 roku Sąd Okręgowy (...) ((...)) rozwiązał związek małżeński J. L. i A. L. oraz zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej P. L. alimenty w kwocie 600 zł miesięcznie, natomiast na rzecz małoletniego M. L. alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie. Podano, że od czasu wydania przedmiotowego wyroku znacznej zmianie uległa sytuacja powodów, ściśle powiązana z ich finansowymi potrzebami, w związku z czym dotychczasowa kwota alimentów świadczonych przez pozwanego nie wystarcza na zaspokojenie potrzeb dzieci. Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego (...) z dnia 9 kwietnia 2014r. córka Patrycja kontynuuje naukę w prywatnej szkole na życzenie ojca, a mimo sprzeciwu matki. Powyższe generuje zdecydowanie wyższe koszty utrzymania dziecka niż szkoła publiczna. Wprawdzie ojciec

małoletniej A. L. zobowiązany został do pokrywania kwoty czesnego za szkołę, jednak matka powódki zmuszona została do pokrywania dodatkowych kosztów, między innymi wyżywienie córki w szkole to ok. 105 zł. Również zakup podręczników szkolnych dla córki - P. L. to dla matki powódki poważny wydatek. Wyprawka do pierwszej klasy gimnazjum kosztowała J. L. niemal 500 zł i kwota ta będzie wzrastać. Nadto, małoletnia P. wyraziła chęć uczestnictwa w harcerstwie co generuje kolejne koszty. Od lipca 2014 roku do czerwca 2015 roku harcerstwo kosztowało matkę powódki ponad 2.000 zł. Inne miesięczne koszty utrzymania córki obejmują m.in.: abonament telefoniczny córki (59,90 zł), bilet miesięczny komunikacji miejskiej (44,60 zł), kieszonkowe (10 zł), ubrania (ok. 200 zł) oraz środki czystości/piorące (30 zł). Oprócz wydatków z tym związanych, utrzymanie P. wymaga również licznych wydatków jednorazowych związanych ze szkołą, potrzebami nastolatki oraz leczeniem. Łączne miesięczne koszty utrzymania małoletniej P. matka wyceniła na kwotę 1335,81 zł, w której to kwocie mieszczą się również dodatkowe jednorazowe wydatki średnio w kwocie 213,90 zł miesięcznie (gdzie rocznie wynoszą one 2566,90 zł). Natomiast odnośnie małoletniego M. L. matka podała, że łączne miesięczne wydatki związane z jego utrzymaniem obejmują kwotę 1212,10 zł, gdzie jednorazowe koszty dodatkowe mieszczące się w tej kwocie wynoszą 130,08 zł miesięcznie (a w ciągu roku - 1.665 zł). Podano, że wydatki te obejmują opłaty za uczestnictwo M. w kursie „Przyjazna matematyka z logiką” – 90 złotych miesięcznie (co daje w rozliczeniu rocznym około 1000 złotych) oraz uczestniczy w treningach szermierki. Rozpoczęta przez powoda edukacja, a także rozwój zainteresowań sprawiły, że potrzeby finansowe małoletniego wyraźnie wzrosły. Na wyposażenie pierwszoklasisty matka powoda przeznaczyła dotąd ponad 260 zł, natomiast małoletni w czasie roku szkolnego 2014/2015 uczęszczał do „klasy zerowej”. Wiązało się to z ponoszeniem kosztów wyżywienia dziecka (obiady szkolne)- średnio 67,60 zł miesięcznie, kupnem wyprawki do „klasy zerowej” oraz dodatkowymi opłatami za wyjścia szkolne, ubezpieczenie, szczepienia, składki na różne okazje. Wobec powyższego, miesięczny koszt ponoszony przez J. L. na utrzymanie obojga dzieci to niemalże 2.600 zł i w porównaniu do lat poprzednich kwota ta znacznie wzrosła. Tymczasem średnia dochodów matki powodów z ostatnich 6 miesięcy kształtuje się na poziomie 3.219,91 złotych i nie są wystarczające na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, gdyż winna ona jeszcze ponosić koszty utrzymania domu za trzy osoby (partycypować w częściach przypadających na dzieci), które w perspektywie roku wynoszą ponad 9.544 zł. Ponadto J. L. wciąż spłaca kredyt hipoteczny zaciągnięty na spłatę lego męża (426,59 zł miesięcznie) oraz pożyczkę z (...) (425 zł miesięcznie). Natomiast ojca dzieci stać na płacenie wyższych alimentów, gdyż nadal zatrudniony jest w (...) S.A i od 2012 roku jego pozycja zawodowa pozostaje niezmienna. Ponadto, jest on posiadaczem 100 akcji emitowanych przez spółkę prawa handlowego związaną z (...) S.A., z tytułu których otrzymuje dywidendy - ok. 5.000 zł rocznie. W roku 2012 średnie miesięczne wynagrodzenie pozwanego wynosiło ok. 5.320 zł netto. Strona powodowa podała, że rodzice małoletnich zawarli porozumienie wychowawcze odnośnie opieki nad dziećmi, które w ostatnim czasie zmieniły. Zgodnie z jego założeniami A. L. sprawuje opiekę nad dziećmi w określone dni. Obecnie A. L. - ojciec M. i P. skrócił sobie czas opieki nad dziećmi aż o 15 dni w roku, co stanowi dużą część z 97 dni zasądzonych dotychczas, co w efekcie powoduje, że J. L. będzie sprawowała opiekę nad dziećmi przez około 80% czasu w ciągu roku kalendarzowego (gdzie wcześniej było to 75 % a więcej o 5 %) co powoduje, że matka powodów zostanie obciążona dodatkowymi licznymi kosztami, których nie jest w stanie samodzielnie pokryć.

Pozwany A. L. reprezentowany przez adw. A. Ż. w odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 29.01.2016r. wniósł o oddalenie powództwa, a także złożył powództwo wzajemne domagając się obniżenia alimentów zasądzonych przez Sąd Okręgowy (...) wyrokiem z dnia 8 czerwca 2012 roku w sprawie sygn. akt (...) od pozwanego A. L. (powoda wzajemnego) na rzecz powódki P. L. (pозwanej wzajemnie) z kwoty 600 zł miesięcznie do kwoty 500 zł miesięcznie oraz powoda M. L. (pозwanego wzajemnie) z kwoty 500 zł miesięcznie do kwoty 400 zł miesięcznie, płatnych do 10-go każdego miesiąca do rąk matki małoletnich powodów (pозwanych wzajemnie) J. L. (k. 163-181).

W uzasadnieniu pozwany zaprzeczył twierdzeniom strony powodowej i wskazał, że nie zaistniała sytuacja, która wymagałaby podwyższenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego (powoda wzajemnego) względem dzieci. Podał, że z jego punktu widzenia quasi postępowaniem o podwyższenie obowiązku alimentacyjnego względem mał. P. było już postępowanie przed Sądem Rejonowym (...), w którym Sąd zezwolił A. L. na zapisanie małoletniej córki P. L. do (...) im. (...) w T. z jednoczesnym zobowiązaniem go do pokrywania całej kwoty czesnego za szkołę oraz partycypowania po połowie w kosztach wyjść klasowych oraz wycieczek klasowych związanych z uczęszczaniem do szkoły społecznej w zakresie wycieczek i wyjść klasowych. Z kosztów tych pozwany (powód wzajemny) się wywiązuje,

a więc w tym zakresie „jakby alimentuje dodatkowo” swoją córkę ponad zasadzoną wyrokiem Sądu Okręgowego kwotę. Ponadto, odnośnie zawartego planu wychowawczego pozwany (powód wzajemny) podał, że w okresie od lipca 2014 r. do czerwca 2015 r. mał. powodowie spędzili u ojca ok. 100 dni (a więc więcej niż wg postanowień plany), zatem zasadnym byłoby odliczenie kosztów mediów i innych kosztów stałych wskazywanych przez matkę mał. powodów za ten okres. A. L. podkreślił, że wyrażając zgodę na propozycję J. L. dokonali oni całkowitego podziału majątku dorobkowego byłych małżonków w drodze aktu notarialnego w ten sposób, że A. L. przypadł samochód osobowy matki T. (...) z 2002 r., zaś samodzielny lokal mieszkalny położony w T. przy ul. (...) o pow. 124,22 m² wraz z wyposażeniem, do którego przynależy kotłownia oraz samochód osobowy marki S. (...) z 2008 r. przypadły na własność J. L.. Zarówno A. L., jak i J. L. pozostali wyłącznymi właścicielami wszystkich jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na ich nazwiskach w OFE, a A. L. nadto stał się jedynym właścicielem udziałów w spółce (...) sp. z o.o. z siedzibą w B., przy czym za 2014 r. nie było wypłaconej dywidendy. Strony ustaliły także wówczas symboliczną zdaniem pozwanego (powoda wzajemnego) spłatę w kwocie 80.000 zł od J. L. na rzecz A. L., gdyż wartość ww. lokalu mieszkalnego przed popisaniem umowy o całkowity podział majątku dorobkowego byłych małżonków wynosiła 519.100 zł. Strony wówczas ustaliły wspólnie, że w podziękowaniu za lokal, który przypadł w podziale J. L., nie będzie się ona domagała podwyższenia alimentów na mał. dzieci stron. Pozwany wskazał jednocześnie, iż jego zdaniem zupełnie nie na miejscu jest wykazywanie przez J. L. spłacanych kwot kredytu hipotecznego zaciągniętego na spłatę byłego męża. A. L. pozostawił bowiem J. L. lokal mieszkalny całkowicie wyremontowany i wyposażony, zgodnie zresztą z oczekiwaniami i marzeniami J. L.. Pozwany wyprowadził się z mieszkania nie zabrawszy stamtąd niczego. Co więcej, do pokoju dzieci zakupił nowe meble. Zmuszony był do zakupu mieszkania poniżej standardu o pow. 38,6 m², gdzie meble do swojego pokoju oraz w kuchni ma z tzw. odzysku, a przed zamieszkaniem zmuszony był do wymiany okien i białej armatury, w związku z czym we wrześniu 2012 r. zaciągnął pożyczkę firmową na kwotę 30.000 zł, którą będzie spłacał do września 2017 r. (miesięczna rata wynosi 552,50 zł). Pozwany podkreślił, że matka małoletnich mieszka w ww. lokalu wraz z konkubentem J. B., który winien partycipować w kosztach utrzymania wskazanego lokalu. Pozwany zakwestionował oszacowane przez matkę koszty utrzymania małoletnich, podając, że odnośnie mał. P. powinny łącznie wynosić (...)29 zł, natomiast łączne miesięczne wydatki ponoszone miesięcznie na utrzymanie M. to 869,25 zł, a nie tyle co podaje matka dziecka. W kwestii średniej dochodów J. L., pozwany wskazał, że J. L. uzyskuje średni miesięczny netto 4000 zł, a więc większy dochód niż podała w pozwie pierwotnym, zaś wynagrodzenie wypłacone jej w styczniu 2015 r. nie obejmowało nadgodzin. Podał również, że ma ona zawsze wypłacaną 13-tą pensję, która kształtowała się dotąd w wysokości ponad 5000 zł brutto. J. L. posiada także uprawnienia egzaminatorów Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w G. m.in. odnośnie sprawdzania matur, prac gimnazjalnych, za co otrzymywała dodatkowe wynagrodzenie. Podał, że w czerwcu lub lipcu 2015 r. otrzymała także świadczenie wakacyjne w wysokości 1093,93 zł brutto. Odnośnie swojej sytuacji materialno-zdrowotnej wyjaśnił, że obecnie jest zatrudniony jest w (...) S.A. i uzyskuje średnie miesięczne wynagrodzenie w wysokości 5.496,26 zł netto, jednakże od tej kwoty potrącane są raty pożyczki z kasy zapomogowo-pożyczkowej w wysokości 640 zł miesięcznie oraz rata pożyczki z zakładowego funduszu mieszkaniowego w wysokości 552,50 zł. Zatem kwota przekazywana na konto pozwanego jest znacznie niższa i wynosi ok. 4200 zł. Miesięczne koszty, jakie ponosi A. L., obejmują: czynsz za mieszkanie - 328,78 zł, Internet - 44 zł, telewizja - 59 zł, gaz-12,90 zł, energia - średnio ok. 70 zł, kredyt hipoteczny - średnio 708,75 zł, alimenty na P. i M. - 1100 zł, czesne za szkołę P. - 250 zł, leki i opieka nad chorą matką - od maja 2015 r. 400 zł, kredyt na samochód - 522,37 zł. Poza kosztami wskazanymi powyżej, pozwany A. L. ponosi również comiesięczne następujące koszty, których wysokość kształtuje się różnie w poszczególnych miesiącach: wydatki na M. (poza alimentami) - średnio 105,63 zł, wydatki na P. (poza alimentami) - średnio 238,31 zł, inne wydatki na M. i P. (poza alimentami) - średnio 287,96 zł, wydatki na zakup jedzenia dla dzieci - średnio 198,59 zł, wydatki pozwanego na jedzenie, paliwo i inne - średnio 895 zł, wydatki pozwanego na lekarstwa i koszty leczenia - średnio 217,12 zł. Wysokość kosztów, jakie pozwany co miesiąc ponosi, jest wyższa niż wysokość uzyskiwanego przez niego dochodu. Gdyby nie pożyczki zaciągane co roku w miejscu zatrudnienia, pozwany nie posiadałby żadnych środków na bieżące pokrywanie comiesięcznych niedoborów finansowych. Natomiast sytuacja zdrowotna A. L. od czasu orzeczenia rozwodu i ustalenia obowiązku alimentacyjnego względem małoletnich powodów uległa znaczącemu pogorszeniu. Co prawda w dacie wydawania wyroku rozwodowego pozwany borykał się już z chorobą nowotworową, która została u niego rozpoznana w 2007 roku, jednakże od tego czasu do chwili obecnej nastąpiło znaczne pogorszenie stanu zdrowia pozwanego. Obecnie A. L. leczony jest w (...) (...) Szpitala Miejskiego w T. z powodu białaczki limfocytowej. Od lipca 2009

rozpoczęto leczenie. Dotychczas chory otrzymał 3 linie leczenia (w każdej linii 6 comiesięcznych cykli chemioterapii). Ostatnie rokowania zdrowia pozwanego są złe. Pozwany był konsultowany przez lekarza transplantologii i ustalono, że jedyna możliwość uzyskania dłuższej remisji (a nawet możliwość wyleczenia choroby) jest przeszczepienie szpiku od innego dawcy. Niestety pozwany nie ma zgodnego dawcy spokrewnionego, zatem konieczne jest poszukiwanie dawcy niespokrewnionego. Od 12.10.2015 r. prowadzone jest leczenie immunoterapią przeciwnowotworową, która co prawda miała trwać 12 tygodni, jednakże z uwagi na zły stan zdrowia A. L. została przedłużona i trwa nadal. W czasie immunoterapii pozwany 3 razy w tygodniu musi stawiać się w poradni hematologicznej, gdzie podawany jest mu lek i poddawany zostaje bieżącą kontrolą. Istnieje duże ryzyko infekcji z powodu osłabionej odporności pozwanego. Wydaje się liczne zalecenia odnośnie zmiany trybu życia. Termin przeszczepu nie jest jeszcze znany. Przeszczep szpiku będzie związany z około 6 tygodniową hospitalizacją i potem bardzo częstymi wizytami w poradni przeszczepowej. W okresie po przeszczepowym pozwany będzie narażony na częste i poważne powikłania infekcyjne, nie można również wykluczyć poważnych powikłań. W tym czasie chory będzie zatem wymagał zwolnienia z pracy, prawdopodobnie przez okres co najmniej 6- miesięczny - licząc od daty przeszczepu. Biorąc pod uwagę wskazane powyżej okoliczności, zdaniem pozwanego istnieją poważne powody ku temu, aby obniżyć alimenty przysługujące mał. powodom od pozwanego, a na pewno nie ma przesłanek do podwyższenia zasądzonych alimentów. Uzasadnione potrzeby małoletnich powodów są i nadal będą w pełni zaspokojone. Podkreślenia wymaga, iż pozwany w żadnej mierze nie ucieka od obowiązku alimentacyjnego, który na nim ciąży wobec małoletnich dzieci i poza zasądzonymi alimentami, ponosi na małoletnich powodów.

W piśmie procesowym wniesionym w dniu 16.02.2016r. pełnomocnik matki małoletnich powodów (pозwanych wzajemnych) podtrzymał dotychczasowe stanowisko procesowe swych mocodawców, a ponadto wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego w całości (k. 351-358).

W uzasadnieniu stanowiska strona powodowa podała, że zupełnie pozbawione podstaw i niedopuszczalne uznać należy twierdzenie, iż badanie i weryfikacja potrzeb małoletniej P. miała miejsce w postępowaniu, które toczyło się przed Sądem Rejonowym (...) (...) (...) sygn. akt (...). Wyraźnie wskazać należy, iż była to sprawa o wydanie rozstrzygnięcia w trybie art. 97 §2 kro, a nie o alimenty. Powód wzajemny pokrywa wyłącznie chesne za szkołę córki (250 zł miesięcznie), pozostałe wydatki ciążą na matce uprawnionej. J. L. nie ma finansowych możliwości dalszego ich ponoszenia, szczególnie, że wzrosną one wraz z kolejnymi latami nauki. Podano, że powód wzajemny uchyla się od partycypowania w połowie kosztów związanych z wycieczkami szkolnymi. Matka małoletnich zaprzeczyła twierdzeniom powoda wzajemnego, jakoby w trakcie dzielenia majątku wspólnego niejako zobowiązała się do niedomagania podwyższenia alimentów na małoletnie dzieci stron, oraz, że kwota spłaty dokonanej na rzecz A. L. winna zostać oceniona jako wprost symboliczna. A. L. oprócz bieżącego wynagrodzenia za pracę nie wniósł bowiem do małżeństwa żadnego majątku. Lokal mieszkalny przy ul. (...), w którym obecnie zamieszkują uprawnieni wraz z matką, stanowił bowiem darowiznę od rodziców J. L.. Matka dzieci zaprzeczyła, by wraz z jej rodziną zamieszkiwał J. B.. Mężczyzna ten od listopada 2015 roku tylko pomaga w przeprowadzaniu remontów domu, choć prawdą jest, że matka małoletnich i pan B. w chwili obecnej spotykają się ze sobą i czasami on u niej nocuje. Za niezasadne zdaniem J. L. należy uważać obliczenia powoda wzajemnego w zakresie stałych kosztów mieszkaniowych uprawnionych i ich matki. Małoletni M. uczestniczy w treningach piłki nożnej, które odbywają się dwa razy w tygodniu, a ich miesięczny koszt to 120 zł. Dodatkowo, ze względu na zdiagnozowane (...) chłopiec jest pod opieką (...) oraz (...) (wizyty kontrolne co 3 miesiące), co wiąże się ponadto z leczeniem farmakologicznym. Całkowity koszt leku M. na miesiąc to 257,52 zł, przy czym ze względu na obecną refundację matka dziecka płaci za lekarstwo 73,89 zł. Odnosząc się do dochodów matki małoletnich wyjaśnić należy, iż J. L. posiada uprawnienia egzaminatora (...) w G. od 2007 roku, jednak faktyczną pracę przy sprawdzaniu matur wykonywała tylko jednokrotnie, tj. w maju 2008 roku. Obecnie matka małoletnich nie jest również zatrudniona w (...) w G.. J. L. pracowała w tej szkole na zastępstwo, 1,5 godziny tygodniowo w okresie od września 2014 do 20 kwietnia 2015 roku. Obecnie matka uprawnionych zatrudniona jest wyłącznie w Szkole Podstawowej w G.. Podała, że bez znaczenia w niniejszej sprawie pozostają wydatki ponoszone przez zobowiązanego na opiekę nad matką (400 zł miesięcznie), gdyż kwoty te wydatkowane są dobrowolnie, a oboje rodzice pobierają emeryturę. Strona powodowa podkreśliła, że choroba powoda wzajemnego, w chwili obecnej nie wywiera znacznego wpływu na materialną stronę życia A. L.. Wydatki na leczenie oraz koszty lekarstw wynoszą jedynie

217,12 zł miesięcznie i nie stanowią uciążliwego dla pozwanego (powoda wzajemnego) wydatku. Choroba pozwanego nie wpływa na warunki jego zatrudnienia ani na wysokość wynagrodzenia w (...) S.A., które od czasu ostatniego orzeczenia o alimentach wzrosło. Nadto, wbrew twierdzeniom ojca uprawnionych, w roku 2014 był on uprawniony do dywidendy z akcji w/w spółki w kwocie ok. 6000 zł, tytułem posiadania 100 akcji. Ponadto wskazać należy, że w 2014 roku, zgodnie z założeniami planu ojciec powinien zajmować się małoletnimi przez 94 dni i 9 godzin. Obecnie A. L. skrócił czas opieki nad dziećmi aż o 30 dni w roku. Podwyższenie rat alimentacyjnych nie uszczupli znacząco jego dochodów, a powodom pozwoli na normalny i zdrowy rozwój.

W kolejnych pismach procesowych i na kolejnych rozprawach strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następuje

Małoletnia P. L. ur. (...) oraz małoletni M. L. ur. (...) są dziećmi A. L. i J. L. pochodzącymi z ich związku małżeńskiego.

/Okoliczność bezsporna, a nadto dowód:

odpisy skrócone aktów urodzenia małoletnich - P. L. oraz M. L. k. 12,13/

Wyrokiem z dnia 8 czerwca 2012 roku Sąd Okręgowy (...) (...) rozwiązał związek małżeński J. L. i A. L. oraz zasądził od A. L. na rzecz małoletniej P. L. alimenty w kwocie 600 zł miesięcznie, natomiast na rzecz małoletniego M. L. alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie. Zatwierdzono także porozumienie wychowawcze (harmonogram opieki) zawarte przez strony w dniu 08.06.2012r. Władza rodzicielska nad dziećmi została powierzona obojgu rodzicom. Ustalono także sposób wspólnego korzystania z mieszkania położonego w T. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy (...) Wydział Ksiąg Wieczystych w T. prowadzi(...) / (...).

/Okoliczność bezsporna, a nadto dowód:

wyrok Sądu Okręgowego (...) z dnia 8 czerwca 2012 roku, Sygn. (...) /12 k. 14-15/

J. L. wówczas miała 36 lat. Pracowała jako nauczyciel Szkoły Podstawowej w G., ale przebywała wtedy na zwolnieniu lekarskim od 2.04.2012r. Planowała urlop zdrowotny od września 2012r. na 9 miesięcy. Zarabiała ok. 2600zł netto. W związku z brakiem porozumienia z byłym mężem przechodziła załamanie nerwowe i przyjmowała leki zapisane przez lekarza psychiatrę, których koszt wynosił ok. 350zł miesięcznie. Brała także na stałe leki na astmę – wydatek wynosił ok. 25zł miesięcznie.

M.. P. L. miała wówczas 10 lat i chodziła do IV klasy (...) Szkoły Podstawowej w T.. Czesne za szkołę wynosiło 450zł miesięcznie plus wyżywienie tj. obiady. Łączny koszt nauki dziecka w szkole z wyżywieniem wynosił 600zł miesięcznie. Opłat dokonywał A. L.. P. chodziła także na zajęcia pływania do klubu sportowego (...), których miesięczny koszt wynosił 100zł. Dziecko było członkiem harcerstwa i miała organizowane wyjazdy dwa razy do roku z zastępem harcerskim na zimowiska i obóz letni. Koszt wyjazdu latem wynosił 800zł. Dodatkowo były wyjazdy klasowe dwa razy w roku. Wycieczka do Ł. kosztowała 370zł. Zawsze też odbywała się wycieczka na początku roku, która trwa 3 dni i koszt jej jest zbliżony. Na wyżywienie P. matka przeznaczała ok. 500zł miesięcznie oprócz obiadów w szkole. Na odzież i obuwie dla córki przeznaczała ok. 200zł - 250zł. Całkowity koszt utrzymania córki wynosił ok. 1100 zł, a wraz z partycypacją w kosztach lokalu – 1200 zł.

Małoletni M. L. miał wówczas 3,5 roku i uczęszczał do przedszkola państwowego Nr (...) w T.. Koszt jego wyżywienia w przedszkolu wynosił ok. 200zł, a sam pobyt tam jest bezpłatny. Opłat dokonywał mąż. Syn chodził dodatkowo na język angielski i rytmikę w przedszkolu i łącznie miesięczny koszt wynosił 50zł. Wyżywienie jego wynosiło 500zł. Na odzież dla syna matka przeznaczała miesięcznie ok. 200zł. M. często chorował, stwierdzono u niego odczyn alergiczny. Dziecko ciężko przechodziło choroby. Całkowity koszt utrzymania syna wynosił ok. 700zł, a wraz z partycypacją w kosztach lokalu – 800 zł.

Koszt dowożenia obojga dzieci do szkoły wynosił ok. 200zł miesięcznie.

A. L. miał wówczas lat 40. Pracował w (...) S. A jako główny energetyk i zarabiał ok. 4300zł netto plus ponad 200zł otrzymywał na utrzymanie samochodu i kilometrówkę. W 2007 r. wykryto u niego raka – białaczkę, a od 2009r. rozpoczął leczenie. Był pod opieką hematologa. Przyjmował na stałe leki - koszt ok. 50zł. miesięcznie, plus dodatkowe medykamenty i żywność za ok. 200zł, tj. soki, leki uspakajające i poprawiające krwioobieg, na stłuczenia, siniaki, gdyż posiadał niskopłytkowość po chemioterapii. W 2012r. także miała miejsce chemioterapia. Często zapadał na przeziębienia i na zapalenie górnych dróg oddechowych. Kolejna chemioterapia była planowana na koniec sierpnia 2012r.

(...) małoletnich nie łączyła wówczas żadna umowa małżeńska majątkowa, ani o rozdzielnosci. Wspólny majątek obejmował mieszkanie w T. przy ul. (...), jego wyposażenie, 30 udziałów spółki, które A. L. kupował po zawarciu małżeństwa i dwa samochody: jeden marki S. (...) rocznik 2008, a drugi T. (...) rocznik 2002r. Mąż robił opłaty za mieszkanie, robił też zakupy dla dzieci, utrzymywał oba samochodów. Miesięczne koszty utrzymania lokalu obejmowały wydatki na: energię - ok. 150zł, gaz - ok. 3000zł rocznie, telewizję satelitarną teściów i małżonków – 100 zł, Internet - 90zł wraz z telefonem stacjonarnym, podatek od nieruchomości - 150zł rocznie, ubezpieczenie dom, szkołę córki i przedszkole syna. Małżonkowie mieli już wówczas oddzielne konta bankowe. A. L. płacił kredyt zaciągnięty na umeblowanie przedpokoju i pokoju syna w kwocie 1000zł miesięcznie, a od marca 2012r. J. L. dokładała się po połowie tj. 500zł na spłatę tej raty. Małżonkowie zaprzestali prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego od lutego 2012r.

/Dowód:

akta Sądu Okręgowego (...) sygn. akt. (...)k. 7- 9, 27, 37-51, 54- 61, 64- 94, 97- 108, 110- 114, 121- 123/

Aktem notarialnym rep(...) z dnia 25.10.2012 r. sporządzonym przez notariusza B. G., A. L. i J. L. dokonali całkowitego podziału majątku dorobkowego byłych małżonków w ten sposób, że samochód osobowy matki T. (...), nr rej. (...), rok produkcji 2002 od dnia podpisania aktu notarialnego będzie stanowić wyłącznie własność A. L., zaś samodzielny lokal mieszkalny nr (...), położony na trzeciej kondygnacji budynku w T. przy ul. (...), składający się z pięciu pokoi, garderoby, łazienki, wc i przedpokoju o pow. użytkowej 124,22 m2, do którego przynależy kotłownia o pow. 7 m2, dla którego Sąd Rejonowy (...) Wydział Ksiąg Wieczystych w T. prowadzi kw nr(...)/ (...) oraz samochód osobowy marki S. (...), nr rej. (...) A, rok produkcji 2008 od dnia podpisania aktu notarialnego będzie stanowić wyłącznie własność J. L.. Tym samym, J. L. stała się właścicielką wskazanego lokalu wraz z jego całym wyposażeniem. Zarówno A. L., jak i J. L. pozostali wyłącznymi właścicielami wszystkich jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na ich nazwiskach w OFE, a A. L. nadto stał się jedynym właścicielem udziałów w spółce (...) sp. z o.o. z siedzibą w B.. Strony ustaliły spłatę w kwocie 80.000 zł od J. L. na rzecz A. L..

/Dowód:

Kserokopia aktu notarialnego k. 182-186

Kserokopia operatu szacunkowego k. 187-201

Protokół badania KW k. 202-209/

W dniu 9 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy (...) w sprawie o wydanie rozstrzygnięcia w trybie art. 97 § 2 kro, sygn. akt (...) (...) postanowił zezwolić A. L. na zapisanie małoletniej córki P. L. ur. (...) w T., zam. T., ul. (...), do (...) im. (...) w T., zastępując zgodę matki małoletniej J. L., z jednoczesnym zobowiązaniem wnioskodawcy do pokrywania całej kwoty czesnego za szkołę. Jednocześnie Sąd zobowiązał wnioskodawcę do partycypowania po połowie w kosztach wyjść klasowych oraz wycieczek klasowych związanych z uczęszczaniem do szkoły społecznej w zakresie wycieczek i wyjść klasowych, które oboje z rodziców uznają za zasadne.

/Okoliczność bezsporna, a nadto dowód:

postanowienie Sądu Rejonowego (...), sygn. akt (...), k. 16

W drodze ugody zawartej w dniu 25 sierpnia 2015 r. w toku postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym (...), sygn. akt (...), strony zmieniły punkt 3 wyroku Sądu Okręgowego (...) z dnia 8 czerwca 2012 r., sygn. akt (...), dotyczący „Harmonogramu opieki nad dziećmi” w zakresie kontaktów wnioskodawcy A. L. z małoletnimi dziećmi P. L. i M.. Porozumienie podpisane przez strony zostało złożone do akt sprawy. Zgodnie z nowymi założeniami planu A. L. sprawuje opiekę nad dziećmi w mniejszym wymiarze niż wynikało to z wyroku rozwodowego -mianowicie skrócił czas opieki nad dziećmi o 30 dni w roku, tj. z ok. 94 dni do ok. 64 dni, a więc matka sprawuje opiekę nad dziećmi przez około 80% czasu w ciągu roku kalendarzowego. Powodem ograniczenia liczby kontaktów była obawa, że z uwagi na stan zdrowia A. L. nie będzie mógł sprawować opieki nad dziećmi.

/Okoliczność bezsporna/

Obecnie matka małoletnich J. L. ma lat 41.

Pracuje jako nauczyciel w szkole podstawowej, jest to mała szkoła. Zarabia obecnie 3.300 zł, ale uważa, że jest zagrożona utratą pracy. Będzie miała w przyszłym roku ograniczony etat. W tej chwili pracuje na 1,5 etatu. Od września 2017r. etat ulegnie zmniejszeniu do 1. Ma jednak zawsze wypłacaną 13-tą pensję, która kształtowała się dotąd w wysokości ponad 5000 zł brutto.

Nie jest już zatrudniona w (...) w G..

J. L. posiada także uprawnienia egzaminatorów Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w G. m.in. odnośnie sprawdzania matur, prac gimnazjalnych. Pracę w tym charakterze wykonywała jednak dotąd tylko raz.

Jest wstanie udzielać korepetycji, ponieważ jest z wykształcenia anglistą, jednak dużo czasu

Musi poświęcać synowi z racji nadpobudliwości.

Mieszka nadal wraz z dziećmi w mieszkaniu położonym w T. przy ul. (...) o pow. 124,22 m², które jest jej własnością, a do którego przynależy kotłownia. Od lutego 2016r. zamieszkuje z nimi jej partner J. B.. Pomaga matce w wychowaniu dzieci. Prowadzą osobne gospodarstwo domowe. Posiłki jedzą jednak osobno. Wszystkie rachunki dzielą na 4 osoby, w perspektywie roku wynoszą ponad 9.544 zł. Konkubent jest kierowcą.

Jest właścicielką samochodu osobowego marki S. (...) z 2008 r.

Nie ma na utrzymaniu żadnych innych małoletnich dzieci.

/Dowód:

zestawienie poborów uzyskiwanych przez J. L. k. 57-58

zestawienie wydatków stałych związanych z utrzymaniem domu k. 59-63

bankowe potwierdzenia przelewów dokonywanych tytułem opłat k. 63-123

decyzja Prezydenta Miasta T. w sprawie ustalenia wymiaru podatku od nieruchomości k. 124

bankowe potwierdzenie przelewu tytułem wpłaty za podatek od nieruchomości k. 125-126

faktury VAT za wodę k. 127-132

zaświadczenie nr 593/ (...)/08 k. 368

Świadectwo pracy k. 369

zaświadczenia o wynagrodzeniu k. 370-376

zeznania J. L. (matki powodów) k. 291- 292/

Obecnie mał. M. kończy I klasę SP, idzie do klasy II. Wcześniej w czasie roku szkolnego 2014/2015 uczęszczał do „klasy zerowej”.

Łączne miesięczne wydatki ponoszone miesięcznie na utrzymanie M. to ok. 870 zł, a obejmują wydatki m.in. na: wyżywienie, zakup ubrań, zakup przyborów i podręczników, chemia, udział w kosztach zajmowanego lokalu, rozwój zainteresowań, opłaty szkolne.

Jest chorowity. Ma problemy dermatologiczne. Z uwagi na stwierdzone (...) jest pod opieką (...)oraz (...) (wizyty kontrolne co 3 miesiące), co wiąże się ponadto z leczeniem farmakologicznym. Jest także pod opieką okulisty z powodu wady wzroku. Na leki psychiatryczne matka wydaje ok. 80 zł. U dermatologa jednorazowe leczenie to koszt ok. 90 zł. (...) wizyta u lekarza okulisty kosztuje 120 zł. Prawdopodobnie będzie musiał nosić okulary korekcyjne.

W zeszłym roku uczęszczał na szermierkę i na matematykę z logiką (uczestnictwo w kursie „Przyjazna matematyka z logiką”), kosztowało to miesięcznie 120 zł, ale z uwagi na jego nadpobudliwość zajęcia należało zmienić na piłkę nożną - miesięczny koszt to także 120 zł. Ma treningi 2 razy w tygodniu i w weekendy są mecze. Koszty zazwyczaj są związane z dojazdem na mecze. W tym roku syn nie będzie jechał na obóz piłkarski, który kosztuje 1.000 zł.

Do klasy I matka musiała kupić synowi wyprawkę za kwotę ok. 250 zł, do tego strój sportowy. Za obiady szkolne płaci ok. 110 zł miesięcznie. Ponosi także koszty zakupu ubrań, wyjść klasowych.

Nie ma żadnego majątku, z którego mógłby się samodzielnie utrzymać.

/Dowód:

umowa uczestnictwa małoletniego M. L. w kursie „Przyjazna matematyka z logiką” k. 39

bankowe potwierdzenie przelewów za kurs matematyki i logiki k. 40-49

paragon fiskalny za zakup stroju sportowego niezbędnego do treningów szermierczych k. 50

bankowe potwierdzenia przelewów na rachunek (...) Klubu Sportowego (...) tytułem składek k. 51-52

paragon fiskalny za zakup przyborów szkolnych dla syna M. k. 53

zestawienie miesięcznych kosztów utrzymania k. 54-56

umowa członkowska klubu Akademia (...) wraz z fakturami k. 360-363v.

zaświadczenie z poradni Psychiatrycznej k. 364

dwa paragony za zakup bluzek k. 365-366

paragon za wykonanie usługi krawieckiej k. 367

opinia psychologiczno-pedagogiczna k. 387-388

zeznania J. L. (matki powodów) k. 291- 292/

Małoletnia P. ma 15 lat. Nadal chodzi do szkoły prywatnej, tj. do (...) im. (...) w T..

Łączne miesięczne wydatki ponoszone miesięcznie na utrzymanie dziewczynki to ok. 1130 zł, a obejmują wydatki m.in. na: wyżywienie, ubrania, środki czystości/piorące, zakup przyborów i podręczników, udział w kosztach zajmowanego lokalu, rozwój zainteresowań, opłaty szkolne. Oprócz wydatków z tym związanych, utrzymanie P. wymaga również licznych wydatków jednorazowych związanych ze szkołą, potrzebami nastolatki oraz leczeniem.

P. nie pojechała ostatnio na 3 wycieczki szkolne. Teraz jednak jedzie w T. za ok. 750 zł – matka z byłym mężem zapłacili tę kwotę na pół. Za wyżywienie w szkole płaci ok. 180 zł, bilet miesięczny ok. 45 zł. Czesne płaci były mąż w kwocie 250 zł. Resztę kosztów pokrywa matka - szacuje je na kwotę ok. 400 zł.

Wyprawka do pierwszej klasy gimnazjum kosztowała J. L. 500 złotych.

Małoletnia uczęszcza do harcerstwa. Od lipca 2014 roku do czerwca 2015 roku harcerstwo kosztowało matkę powódki ponad 2.000 zł.

Inne miesięczne koszty utrzymania córki obejmują także m.in.: abonament telefoniczny córki (59,90 zł), bilet miesięczny komunikacji miejskiej (44,60 zł), kieszonkowe (10 zł).

Nie ma żadnego majątku, z którego mogłaby się samodzielnie utrzymać.

/Dowód:

bankowe potwierdzenie przelewów za obiady w szkole k. 17-26

paragony fiskalne za zakup podręczników i przyborów szkolnych dla córki P. k. 27

bankowe potwierdzenia przelewów na aktywności związane z harcerstwem k. 28-31

zestawienie kosztów utrzymania k. 32-34

bankowe potwierdzenie przelewów dokonywanych tytułem rozliczeń za abonament telefoniczny córki P. k. 35-38

paragon za mundurek harcerski 359

zeznania J. L. (matki powodów) k. 291- 292/

Obecnie A. L. ma 44 lata.

Jest zatrudniony jest w (...) S.A. Średnie miesięczne wynagrodzenie w wynosi 5.496,26 zł netto, jednak obecnie uzyskuje 80 % wynagrodzenia z powodu pozostawania na zwolnieniu chorobowym. Nadto, od tej kwoty potrącane są raty pożyczki z kasy zapomogowo-pożyczkowej w wysokości 640 zł miesięcznie oraz rata pożyczko z zakładowego funduszu mieszkaniowego w wysokości 552,50 zł.

Jest on posiadaczem 100 akcji emitowanych przez spółkę prawa handlowego (...) sp. z o.o. związaną z (...) S.A., z tytułu których otrzymuje dywidendy - ok. 5.000 zł rocznie. W 2014r. jednak dywidendy nie były wypłacane.

Miesięczne koszty, jakie ponosi A. L., obejmują: czynsz za mieszkanie - 328,78 zł, Internet - 44 zł, telewizja - 59 zł, gaz-12,90 zł, energia - średnio ok. 70 zł, kredyt hipoteczny - średnio 708,75 zł, alimenty na P. i M. - 1100 zł, czesne za szkołę P. - 250 zł, leki i opieka nad chorą matką - od maja 2015 r. 400 zł, kredyt na samochód - 522,37 zł. Poza kosztami wskazanymi powyżej, pozwany A. L. ponosi również comiesięczne następujące koszty, których wysokość kształtuje się różnie w poszczególnych miesiącach: wydatki na M. (poza alimentami) - średnio 105,63 zł, wydatki na P. (poza alimentami) - średnio 238,31 zł, inne wydatki na M. i P. (poza alimentami) - średnio 287,96 zł, wydatki na zakup jedzenia dla dzieci - średnio 198,59 zł, wydatki pozwanego na jedzenie, paliwo i inne - średnio 895 zł, wydatki pozwanego na lekarstwa i koszty leczenia - średnio 217,12 zł.

Obecnie mieszka w mieszkaniu o pow. 38,6 m², gdzie meble do swojego pokoju oraz w kuchni ma z tzw. odzysku, a przed zamieszkaniem zmuszony był do wymiany okien i białej armatury, w związku z czym we wrześniu 2012 r. zaciągnął pożyczkę firmową na kwotę 30.000 zł, którą będzie spłacał do września 2017 r. (miesięczna rata wynosi 552,50 zł).

Aktualnie A. L. jest po zabiegu przeszczepu szpiku, który miał miejsce w dniu 12.04.2016r. w związku z wykrytą w 2007r. roku białaczką limfocytową i w okresie od 12.04.2016r. do 21.04.2016r. przebywał na (...) (...) Szpitala Miejskiego w T.. W okresie poprzedzającym dokonanie przeszczepu chory otrzymał 3 linie leczenia (w każdej linii 6 comiesięcznych cykli chemioterapii), zaś od 12.10.2015 r. prowadzone było leczenie immunoterapią przeciwnowotworową, podczas którego 3 razy w tygodniu musiał stawiać się w poradni hematologicznej, gdzie podawano mu lek. Natomiast po przeszczepie była podawana mu krew królicza, która miała na celu zniszczenie jego systemu immunologicznego, aby jego stary szpik nie zainfekował nowego szpiku po przeszczepie. Bardzo źle to znosił i nadal źle się czuje, nic nie je, ma podawane tylko substancje odżywcze w kroplówkach. Dopiero po 30 dniach będzie wiadomo czy przeszczep się przyjął. Czas dalszej hospitalizacji będzie trwał ok. 2 miesiące, o ile przeszczep się przyjmie. W okresie po przeszczepowym pacjent będzie narażony na częste i poważne powikłania infekcyjne, nie można również wykluczyć innych poważnych powikłań.

Dodatkowo poza alimentami funduje dzieciom wyjazdy wakacyjne. Niezależnie od alimentów opłaca dla córki czesne w szkole w wysokości 250 zł.

Jest właścicielem samochodu T. (...) r. prod. 2002.

Nie ma na utrzymaniu żadnych małoletnich dzieci.

/Okoliczności bezsporne, a nadto dowód:

Zaświadczenie o zarobkach k. 213

Zestawienie poborów uzyskiwanych przez A. L. k. 214-216

bankowe potwierdzenia przelewów dokonywanych tytułem opłat domowych i na dzieci k. 217-331

zestawienie wydatków i dochodów A. L. k. 332-342

Zaświadczenie lekarskie k. 343

Skierowanie do szpitala k. 389/

Sąd zważyłconastępuje

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez strony w niniejszej sprawie, jak i w trakcie sprawy rozwodowej Sądu Okręgowego (...) (...)2 oraz spraw toczących się przed sądem Rejonowym (...) sygn. akt (...) i I. N. (...), których autentyczności żadna ze stron skutecznie nie kwestionowała, i których wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu, a uzupełniająco na podstawie zeznań stron i świadków.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie zeznań matki mał. powodów (pозwanych wzajemnych) w zakresie ich aktualnej sytuacji materialnej, zdrowotnej, oraz możliwości zarobkowych i usprawiedliwionych potrzeb, przyznając im walor wiarygodności w tej części, w jakiej znalazły one potwierdzenie w złożonych przez strony dokumentach. Większość okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy przez nią przytaczanych było bowiem bezspornych i potwierdzonych dokumentami. Sąd miał jednak na uwadze, że matka dzieci starała się w sposób jak najbardziej dla siebie korzystny przedstawić okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, tj. możliwości majątkowe i zarobkowe swoje oraz ojca dzieci oraz wydatki, oceniając je w sposób subiektywny i nie zawsze w pełni zgodny z rzeczywistością.

Zeznania te jednak w części dotyczącej zwiększenia się usprawiedliwionych potrzeb małoletnich dzieci oraz zwiększenia się możliwości zarobkowych i majątkowych ojca mających pociągnąć za sobą podwyższenie zasądzonych alimentów jednak nie zasługiwały na miano wiarygodnych, albowiem powyższe nie znalazło potwierdzenia w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Sąd nie przeprowadził dowodu z zeznań pozwanego ojca dzieci (powoda wzajemnego), albowiem z powodu złego stanu zdrowia nie stawiał się on na żaden termin rozprawy, co zostało należycie udokumentowane przedłożonymi zaświadczeniami lekarskimi.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne wymienione wyżej okoliczności faktyczne zawarte w pozwie i pozwie wzajemnym oraz w innych pismach procesowych, a którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Przechodząc do rozważań, w pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że zgodnie z przepisami art. 128, 129, 133 § 1 oraz art. 135 kro, kwota alimentów należnych dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, a nie posiada majątku przynoszącego dochód, zależy od **usprawiedliwionych potrzeb dziecka** oraz od **zarobkowych i majątkowych możliwości każdego z jego rodziców**, albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnych możliwości finansowych.

Zakres usprawiedliwionych potrzeb dziecka określony w art. 135 § 1 kro, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 kro, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Rodzice są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

Oznacza to, że zobowiązany, który w minimalnym zakresie ponosi osobiste starania o wychowanie dziecka powinien ponosić odpowiednią część wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem dziecka w postaci m.in.: zakupu wyżywienia, ubioru, leków, materiałów naukowych oraz innych wydatków niezbędnych do jego prawidłowego i normalnego funkcjonowania w zależności od wieku dziecka.

Zgodnie z art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, bez względu na to, czy dziecko znajduje się w niedostatku. Rodzic powinien bowiem dzielić się z dzieckiem skromnymi, nawet najmniejszymi dochodami [por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 2000 r., I CKN 1077/99 oraz uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 1976 r., III CZP 46/75].

Usprawiedliwione potrzeby dziecka powinny być oceniane w pierwszej kolejności na podstawie wieku, miejsca pobytu dziecka, jego środowiska oraz całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku, a następnie – w świetle możliwości zarobkowych zobowiązanych do jego utrzymania.

Z kolei zakres możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego określony w art. 135 k.r.o. jest rozumiany w doktrynie i orzecznictwie szeroko. Zasadne i zgodne z treścią cyt. przepisu - jest oparcie się na możliwościach zarobkowych pozwanego, a nie tylko na jego aktualnych zarobkach. Zakres obowiązku alimentacyjnego może i powinien być większy od wynikającego z faktycznych zarobków i dochodów zobowiązanego, jeśli przy pełnym i właściwym wykorzystaniu jego sił i umiejętności zarobki i dochody byłyby większe, a istniejące warunki społeczno-gospodarcze i ważne przyczyny takiemu wykorzystaniu nie stoją na przeszkodzie [tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 maja 1975r. III CRN 48/75 Lex nr 7702].

Z powyższego wynika, że zgodnie z art. 135 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - wysokość świadczenia alimentacyjnego zobowiązanego uzależnia się nie tylko od jego możliwości zarobkowych, ale także i majątkowych. Przez ustawowe określenie "możliwości majątkowe" rozumieć należy nie tylko dochody rzeczywiście uzyskiwane ze

swojego majątku, lecz te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Stosownie do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale z dnia 9 listopada 1994r., sygn. akt (...), podstawą obliczenia wysokości alimentów jest dochód netto (a nie brutto) zobowiązanego (OSNC z 1995r. Nr 3, poz. 43, glosy aprobujące Tadeusz Smoczyński OSP z 1995r. Nr 9, poz. 194, oraz Zdzisław Krzemiński „Monitor Prawniczy” z 1995r. Nr 4, str. 113).

Przedmiotowe powództwa, tj. o podwyższenie alimentów oraz o obniżenie alimentów, posiadają podstawę prawną w art. 138 kro.

W myśl art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, w tym także ustalenia, że obowiązek alimentacyjny wygaś.

W przypadku powództwa o podwyższenie alimentów przez „zmianę stosunków” rozumieć należy zmianę przesłanek wymienionych w przytoczonym powyżej przepisach art. 133 § 1 i art. 135 kro określających wysokość alimentów, tj. istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentów lub istotne zwiększenie się możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji.

Sąd podziela w tym miejscu pogląd reprezentowany przez Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniu z dnia 1 czerwca 1965r. (sygn. akt I CZ 135/64, LEX 5811), iż dłuższy upływ czasu, a przez to i wzrost potrzeb dziecka wynikający z jego starszego wieku, stwarza wręcz podstawę do podwyższenia alimentów, jednak konieczne jest uprzednie spełnienie przesłanek z art. 138 kro w zw. z art. 133 i 135 kro.

Natomiast w przypadku powództwa o obniżenie alimentów, przez „zmianę stosunków” rozumieć należy istotne zmniejszenie się usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentów lub istotne zmniejszenie się możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji.

Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwałe, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Warunkiem zmiany wysokości zasądzonych alimentów jest zatem istotna zmiana stosunków – a nie jakakolwiek [por. M. A., w: H. D. (red.), T. S. (red.), Komentarz do art.138 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, stan prawny na dzień: 2010.09.15].

Odnosząc się do obu powództw, w ocenie Sądu Rejonowego, zarówno w przypadku powództwa o podwyższenie, jak i o obniżenie alimentów, od ostatniej konkretyzacji stosunku alimentacyjnego między stronami upłynęły wprawdzie prawie 4 lata, jednak od tego czasu **nie doszło do istotnej zmiany stosunków, o której mowa w art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego**, a przez którą rozumieć zmianę przesłanek wymienionych w art. 133 § 1 i art. 135 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Małoletnia P. L. w chwili orzekania o alimentach miała 10 lat, obecnie ma lat 15, natomiast małoletni M. L. miał 3,5 roku, a obecnie ma 7 lat. Sąd ma na uwadze, iż od czasu rozvodu jego rodziców, w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletnich dzieci nastąpiły pewne zmiany. Dzieci urosły i niewątpliwie rozwinęły się intelektualnie i fizycznie. Zmienił się także charakter niektórych wydatków na dzieci, a jedne wydatki zostały zastąpione innymi – koszty przedszkola w przypadku M. zostały zastąpione kosztami szkolnymi, zaś koszty szkolne w szkole publicznej w przypadku P. kosztami gimnazjalnymi w szkole prywatnej. Odnośnie kosztów w szkole prywatnej podnieść należy, że czesne ponosi ojciec dziecka w całości, natomiast matka zobligowana jest jedynie do ponoszenia połowy dodatkowych kosztów związanej z edukacją P. w tej szkole. Doszły także nowe koszty (...) w związku ze stwierdzeniem u niego (...) i wady wzroku. Dzieci także zmieniły i rozwinęły swoje zainteresowania, co spowodowało zmianę kosztów w zakresie uczestnictwa w zajęciach dodatkowych. Całkowity koszt utrzymania dzieci w trakcie postępowania rozwodowego wynosił: w przypadku córki - ok. 1100 zł, a wraz z partycypacją w kosztach lokalu – 1200 zł, a w przypadku

syna - ok. 700zł, a wraz z partycypacją w kosztach lokalu – 800 zł. Obecnie koszty utrzymania córki wynoszą ok. 1130 zł, a syna – ok. 870 zł. Z powyższego wynika, że koszty te praktycznie nie zmieniły się. P. w dalszym ciągu uczestniczy w harcerstwie, natomiast M. uczęszcza na zajęcia piłki nożnej, co jest nowym kosztem. Nie zmienił się także stan majątkowy dzieci - małoletni nadal nie mają żadnego majątku, z którego mogliby się samodzielnie utrzymać. Powyższe zatem skutkuje uznaniem, że w niniejszej sprawie nie ma mowy o stwierdzeniu istotnego zwiększenia się usprawiedliwionych potrzeb osób uprawnionych do alimentów.

Nie podlega przy tym wątpliwości okoliczność, że ojciec dzieci łoży na nie dodatkowo poza zasądzonymi alimentami. Jak sama J. L. zeznała, sponsoruje on wyjazdy wakacyjne dzieci. A. L. przedstawił wiarygodne zestawienia, z których jednoznacznie wynika, że w miarę swoich możliwości łoży on dodatkowo na dzieci, kupuje im prezenty. Wiarygodnym też jest fakt, że ojciec dzieci się nimi interesuje i utrzymuje z nimi stały kontakt.

W ocenie Sądu, sytuacja materialna i majątkowa matki powodów-pozwanych wzajemnych również w zasadzie nie zmieniła się. Uprzednio (gdy orzekano alimenty przy rozwodzie) J. L. pracowała jako nauczyciel w szkole podstawowej, obecnie również wykonuje ten zawód. Otrzymuje stałe wynagrodzenie. W ciągu ostatnich 4 lat wzrosło ono z ok. 2600zł netto do 3.300 zł netto miesięcznie. J. L. posiada także uprawnienia egzaminatora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w G. m.in. odnośnie sprawdzania matur, prac gimnazjalnych. Może z tego tytułu czerpać dodatkowe korzyści. Powyższego stwierdzenia nie podważa fakt, iż dotąd tylko raz pełniła tę funkcję. Jednocześnie wskazać należy, że podała także, iż byłaby w stanie świadczyć dodatkowe usługi w zakresie korepetycji, co zdaniem Sądu znacząco wpłynęłoby na jej sytuację materialną.

Aktualnie mieszkanie położone w T. przy ul. (...) o pow. 124,22 m², które zajmuje wraz z dziećmi, stanowi jej własność. Od lutego 2016r. zamieszkuje z nimi jej partner J. B.. Pomaga matce w wychowaniu dzieci. Choć prowadzą osobne gospodarstwo domowe, to wszystkie rachunki dzielą na 4 osoby. W tym kontekście wydatki mieszkaniowe J. L. obecnie w zasadzie plasują się na podobnym poziomie. Wcześniej w wydatkach tych partycypował bowiem jej były mąż A. L., ponosząc sporą ich część, a obecnie w wydatkach tych partycypuje konkubent. Mając na względzie fakt ogólnego wzrostu wszelkich opłat przy jednoczesnym wzroście płacy matki małoletnich uznać należy, że jej wydatki mieszkaniowe istotnie nie zmieniły się.

Wskutek podziału majątku przypadło jej nie tylko ww. mieszkanie, ale również samochód S. (...).

Zdaniem Sądu zatem, choć sytuacja życiowa J. L. nieco pogorszyła się, to jednak jej możliwości zarobkowe i majątkowe nie obniżyły się. Jako matka, jest ona zobowiązana, poza ojcem, także partycypować w odpowiedniej części w kosztach utrzymania dziecka stosownie do swoich możliwości finansowych.

Dalej wskazać należy, że analiza materiału procesowego zgromadzonego w niniejszej sprawie prowadzi także do wniosku, że w zakresie możliwości zarobkowych pozwanego – powoda wzajemnego A. L. znajduje się dalsze płacenie alimentów dla córki i syna w dotychczasowej wysokości, ponieważ jego możliwości nie obniżyły się, zaś płacenie tej kwoty jest usprawiedliwione zakresem podstawowych potrzeb jego małoletnich dzieci.

Analizując jego sytuację wskazać należy, iż wprawdzie w chwili orzekania rozwodu stron był zatrudniony w (...) S.A., to jednak już wówczas powoływał się na zły stan zdrowia spowodowany wykrytym nowotworem – białaczką limfocytową. Obecnie, choć nie został uznany niezdolnym do pracy, to jednak otrzymuje niższe dochody, tj. 80 % wynagrodzenia w związku z pozostawaniem na zwolnieniu chorobowym, ale jednocześnie te dochody plasują się co najmniej na zbliżonym jak w trakcie sprawy rozwodowej poziomie. W 2012r. zarabiał bowiem ok. 4300zł netto plus ponad 200zł otrzymywał na utrzymanie samochodu i kilometrówkę, natomiast obecnie otrzymuje także co najmniej ok. 4300-4400 zł netto (gdzie 100 % wynagrodzenia to 5492 zł) miesięcznie. Od tej kwoty potrącają się raty pożyczki z kasy zapomogowo-pożyczkowej w wysokości 640 zł miesięcznie oraz rata pożyczki z zakładowego funduszu mieszkaniowego w wysokości 552,50 zł, ale nie umniejsza to znacząco jego możliwości zarobkowych. Miesięczne koszty utrzymania A. L., mimo, iż same wydatki na lekarstwa i koszty leczenia wynoszą jedynie ok. 217,12 zł, jednak przewyższają jego dochody, dlatego też zmuszony był zaciągnąć pożyczki. Powyższe wynika także z faktu, że skutek

opróżnienia lokalu przy ul. (...) na rzecz J. L. musiał on przenieść się do mniejszego mieszkania, a że mieszkanie to nie nadawało się do zamieszkania od zaraz, musiał on sfinansować koszty jego remontu.

Wprawdzie jest on posiadaczem 100 akcji emitowanych przez spółkę prawa handlowego związaną z (...) S.A., to jednak w 2014r. dywidendy nie były wypłacane. Brak jednak dowodu, że dywidendy nie były wypłacane w 2015r.

W ostatnim czasie jednak mimo dość dobrej, niezmienionej sytuacji materialnej A. L., znacznie pogorszył się jego stan zdrowia. Do 12.04.2016r. był leczony w (...) (...) Szpitala Miejskiego w T., otrzymał 3 linie leczenia (w każdej linii 6 comiesięcznych cykli chemioterapii), zaś od 12.10.2015 r. prowadzone było leczenie immunoterapią przeciwnowotworową. Z uwagi na znalezienie dawcy szpiku, w dniu 12.04.2016r. przeszedł operację przeszczepu i w okresie od 12.04.2016r. do 21.04.2016r. przebywał w Szpitalu. Pacjent na razie źle znosi skutki zabiegu. Dopiero po 30 dniach będzie wiadomo, czy przeszczep się przyjął. Czas dalszej hospitalizacji będzie trwał ok. 2 miesiące, o ile przeszczep się przyjmie. W okresie po przeszczepowym pacjent będzie narażony na częste i poważne powikłania infekcyjne, nie można również wykluczyć innych poważnych powikłań.

Podkreślenia wymaga, że przy obecnym stanie zdrowia A. L. ma ograniczone możliwości czerpania dodatkowych dochodów z pracy.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu, choć sytuacja życiowa A. L. pogorszyła się, to jednak w jego możliwościach zarobkowych i majątkowych mieści się dalsze płacenie alimentów na dzieci w dotychczasowej łącznej kwocie po 1100 zł miesięcznie, natomiast nie mieści się płacenie alimentów przekraczających tę kwotę.

Porównując sytuację matki i ojca dziecka Sąd doszedł do wniosku, że jest ona zbliżona, oboje są w dość trudnym położeniu. Ani jednak matka mał. powodów - pozwanych wzajemnych, ani również pozwany - powód wzajemny, nie wykazali, by możliwości zarobkowe i majątkowe któregoś z nich uległy zwiększeniu lub obniżeniu. Żadna ze stron nie wykazała także, by z powodu upływu czasu potrzeby małoletnich dzieci zwiększyły się lub zmniejszyły. W ocenie Sądu aktualna sytuacja obu stron nie odbiega znacząco od ich sytuacji w 2012r., tj. od ostatniej konkretyzacji stosunku alimentacyjnego między stronami.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd uznał, iż nie zachodzą przesłanki ani do obniżenia, ani do podwyższenia świadczenia alimentacyjnego A. L. względem mał. M. i P. rodzeństwa L..

Mając na względzie przedstawione okoliczności, w punkcie I sentencji wyroku Sąd oddalił powództwo główne o podwyższenie alimentów oraz powództwo wzajemne o obniżenie alimentów, orzekając na podstawie art. 138 kro a contrario.

O kosztach sądowych i kosztach procesu rozstrzygnięto w punkcie II i III sentencji wyroku na mocy art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jt. Dz.U. z 2010r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) w związku z art. 102 kpc.